

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยเรื่องขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายครูโรงเรียนเอกชนอำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 แห่ง รวม 80 คน โดยให้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการสัมภาษณ์ครูโรงเรียนเอกชน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ผลการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับรายละเอียดขั้นตอน และวิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยจะได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ

1. กลุ่มเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม รวม 5 แห่ง จำนวน 80 คน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ การทำงานและอายุ ดังนี้

- 1.1. ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป 80 คน
- 1.2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 3 ปี และตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป 80 คน
- 1.3. ครูที่มีอายุ 20-30 ปี และครูที่มีอายุ 3 ปี ขึ้นไป 80 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1.1 ประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) มี 2 รายการ คือ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ของครู

ตอนที่ 2 ระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) โดยมีข้อคำถามครอบคลุมองค์ประกอบขวัญในการปฏิบัติงานของครู รวม 10 ด้าน (Herzberg, 1959 : 113-115) ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ลักษณะของงาน เงินเดือนและสวัสดิการ นโยบายและการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สภาพแวดล้อมการทำงาน และด้านการปกครองบังคับบัญชา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสำหรับการเสริมสร้างขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-end questionnaire)

2.1.2 แบบสัมภาษณ์

จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างของ บุญชม ศรีสะอาด (2543 : 66-67)

2 กำหนดกรอบขอบข่ายในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัยขวัญในการปฏิบัติงานครูโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

3 สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ตลอดจน คำนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

5 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและโครงสร้าง จำนวน 3 ท่าน

6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

7. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการที่ปรึกษาได้ตรวจสอบความถูกต้องและจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.2.1 ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครู องค์ประกอบของขวัญในการปฏิบัติงาน และการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม รวมทั้งเอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า

2.2.3 กำหนดโครงสร้างเครื่องมือ เพื่อให้ครอบคลุมองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับขวัญในการปฏิบัติงานของครู รวม 10 ด้าน

2.2.4 สร้างเครื่องมือฉบับร่างตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด

2.2.5 นำเครื่องมือฉบับร่างเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงแก้ไข

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 1) นาย เกียรติจิจร ชัยอมฤต วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ก.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเกียรติจิกรวิทยา ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาการบริหารงานบุคคล
- 2) นางนงครัก ไทธานี วุฒิการศึกษา ปริญญาโท กศ.ม. สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองสองห้อง

วิทยา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและตรวจสอบความเหมาะสมของ
เครื่องมือ

- 3) นายเกียรติศักดิ์ สีแสง วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ค.ม.สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโพ
ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย และการบริหารการศึกษา
จากนั้นนำผลการประเมินมาวิเคราะห์โดยยึดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ .60
ขึ้นไปเพื่อปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.3 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ทำการทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนเอกชน
ที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มี
ลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่จะทำการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิง
โครงสร้างโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item-
Total Correlation) แล้วเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้ง โดยแบบสอบถาม
นี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ

2.4 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ทำบันทึกเสนออธิบดีวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเพื่อขอให้จัดทำ
หนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการ โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอ
เชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

2. จัดส่งหนังสือขอความร่วมมือตอบ เพื่อการวิจัย ไปยังผู้อำนวยการ โรงเรียนเอกชน
ที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 5 แห่ง โดยวิธีการจัดส่ง
ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนเอกชนอำเภอเชียงยืนทั้ง 5 แห่ง ตอบแบบสอบถามเพื่อการ
วิจัยโดยกำหนดให้ส่งคืนภายใน 7 วัน โดยผู้วิจัย จะประสานโดยตรงกับโรงเรียนเป้าหมาย
เพื่อขอรับแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยเก็บคืน ด้วยตนเอง

3. สัมภาษณ์ ผู้วิจัยสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างด้วยตนเองทั้ง 5 โรงเรียนโดยมีครูผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนจะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์รายด้าน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนและผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลจากแบบสำรวจรายการ มาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์ห่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

แบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่ามาแจกแจง วิเคราะห์ข้อมูล หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102-103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีขวัญในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีขวัญในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีขวัญในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีขวัญในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีขวัญในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างวุฒิการศึกษาประสบการณ์การทำงานและอายุ ต่อระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคามโดยใช้การทดสอบค่า T-test

แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสำหรับการเสริมสร้างขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

นำข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด มาสังเคราะห์ เพื่อจัดกลุ่มความสำคัญ แจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอในรูปแบบพรรณาวิเคราะห์

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์

โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) แล้วสังเคราะห์เป็นข้อสรุปแบบพรรณาวิเคราะห์

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (ประยูร อาษานาม.2541: 64)

สูตร

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อสอบ

s_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

60 s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.2.1 ร้อยละ (Percentage)

สูตรสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาคุณสมบัติพื้นฐานของบุคคล โดยวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เช่น ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.1 ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ในการสัดส่วนหากกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน (นิสาร์ตัน ศิลปเลข 2542: 144)

$$f \times 100$$

$$\text{สูตร } P = \frac{\quad}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน จำนวนหรือความถี่ที่ต้องการหาค่าร้อยละ
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ล้วน สายศ และอังคณา สายศ 2540: 103)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

5.2 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ

(Item-Total Correlation)

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ค่า t-test